

RIKSDAGENS SVAR 170/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 17 kap. i strafflagen, till lag om registret över djurhållningsförbud samt vissa lagar som har samband med dem

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av 17 kap. i strafflagen, till lag om registret över djurhållningsförbud samt vissa lagar som har samband med dem (RP 97/2010 rd).

Beredning i utskott

Lagutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (LaUB 18/2010 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av 17 kap. i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 17 kap. 15, 23 och 24 §,
sådana de lyder, 15 § i lag 563/1998, 23 § i lagarna 563/1998, 875/2001 och 1431/2006 och 24 § i lag 663/2010, samt
fogas till 17 kap. nya 14 a, 23 a och 23 b § som följer:

17 kap.

Om brott mot allmän ordning

14 a §

Grovt djurskyddsbrott

Om vid djurskyddsbrott

- 1) brottet begås på ett synnerligen rått eller grymt sätt,
- 2) brottet riktar sig mot ett mycket stort antal djur, eller
- 3) eftersträvas avsevärd ekonomisk vinning

och brottet även bedömt som en helhet är grovt, ska gärningsmannen för *grovt djurskyddsbrott* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

15 §

Lindrigt djurskyddsbrott

Om djurskyddsbrottet, med hänsyn till att lidandet, smärtan eller plågan är ringa eller andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet är ringa, ska gärningsmannen för *lindrigt djurskyddsbrott* dömas till böter.

23 §

Djurhållningsförbud

Den som döms för grovt djurskyddsbrott ska samtidigt av domstolen meddelas djurhållningsförbud. Domstolen kan dock avstå från att meddela djurhållningsförbud, om det finns särskilt vägande skäl för detta. Den som döms för djurskyddsbrott eller lindrigt djurskyddsbrott kan samtidigt meddelas djurhållningsförbud. Djurhållningsförbud kan också meddelas en person som döms för djurskyddsförseelse med stöd av 54 § 1 mom. i djurskyddslagen eller för djurtransportförseelse med stöd av 39 § i lagen om transport av djur och som kan anses olämplig eller oförmögen att sörja för djurens välfärd. Djurhållningsförbud kan också meddelas en person som med stöd av 3 kap. 4 § 2 mom. eller 6 kap. 12 § 4 eller 5 punkten i denna lag inte döms till straff. Djurhållningsförbud meddelas på yrkande av åklagaren.

Den som har meddelats djurhållningsförbud får inte äga, hålla eller sköta djur och inte heller annars sörja för djurs välfärd. Förbudet kan gälla vissa djurarter eller djur över huvud taget. Domstolen kan dock av särskilda skäl förordna att den dömde alltjämt helt eller delvis får äga djur som inte är föremål för brott och som den dömde äger då beslutet fattas, om det är möjligt att i beslutet ange vilka dessa djur är.

Förbudet kan meddelas för minst ett år eller så att det blir bestående. Ett djurhållningsförbud kan meddelas så att det blir bestående, om den som meddelas förbudet

1) har gjort sig skyldig till grovt djurskyddsbrott,

2) tidigare med en lagakraftvunnen dom har dömts till djurhållningsförbud för viss tid, eller

3) har svag hälsa

och han eller hon ska anses bestående olämplig eller oförmögen att äga, hålla eller sköta djur eller annars sörja för deras välfärd.

Djurhållningsförbud gäller även om det överklagas. Om domstolen dock i enlighet med 23 a § 4 mom. förbjuder verkställigheten av en dom som gäller förverkande av djur till staten, gäller

djurhållningsförbudet inte sådana djur som har hållits i enlighet med domstolens förordnande.

23 a §

Förverkandepåföljd som har samband med djurskyddsbrott

Djur som avses i ett djurhållningsförbud och som vid den tidpunkt när beslutet meddelas hålls eller ägs av den som meddelas förbudet ska dömas förverkade till staten. Djur som har varit föremål för ett brott mot djurhållningsförbud ska också dömas förverkade till staten. Till förverkandepåföljd döms oberoende av vem som äger de djur som döms förverkade. I andra hand ska djurens värde dömas förverkat till staten i stället för de djur som varit föremål för ett brott mot djurhållningsförbudet.

En förverkandepåföljd som avses i 1 mom. döms ut på yrkande av åklagaren. På dessa förverkandepåföljder tillämpas 10 kap. 1 § och 11 § 3 mom. På förverkande av värde tillämpas dessutom 10 kap 10 §. På andra än i 1 mom. avsedda förverkandepåföljder tillämpas vad som föreskrivs i 10 kap.

Domstolen kan förordna att berörda person ska ges tillfälle att själv sälja eller på annat sätt överlåta de djur som han eller hon äger och som avses i förbudet. Om en förverkandepåföljd gäller djur som helt eller delvis ägs av någon annan än den som har meddelats djurhållningsförbud, kan den personen ges tillfälle att utan ersättning avhämta djuren. I domen ska det sättas ut en tid inom vilken djuren ska överlåtas eller avhämtas. Om djuren avhämtas eller överlåts i enlighet med domen, förfaller förverkandepåföljden.

En dom som gäller förverkande av djur till staten kan verkställas även om den överklagas. Om domstolen ger ett tillfälle som avses i 3 mom. att överlåta eller avhämta djuren eller det annars finns särskilt vägande skäl till det, ska domstolen förordna att förverkandepåföljden inte ska verkställas förrän den frist som avses i 3 mom. löper ut eller något annat bestäms i saken eller förverkandepåföljden annars är verkställbar.

23 b §

*Förverkandepåföljd som har samband med
hasardspel*

En hasardspelsbank och andra sådana pengar och föremål med penningvärde som har använts i ett anordnat hasardspel ska dömas förverkade till staten, oberoende av vem som ägde dem. I övrigt ska 10 kap. iakttas.

inresa, grovt ordnande av olaglig inresa, djurskyddsbrott, grovt djurskyddsbrott, anordnande av hasardspel, penningspelsbrott, lotteribrott, penninginsamlingsbrott, spridning av våldsskildring, spridning av pornografisk bild, grov spridning av barnpornografisk bild, innehav av barnpornografisk bild och sedlighetssårande marknadsföring tillämpas vad som bestäms om juridiska personers straffansvar.

24 §

Juridiska personers straffansvar

På deltagande i en organiserad kriminell sammanlutnings verksamhet, ordnande av olaglig

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av djurskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i djurskyddslagen (247/1996) 50 § 3 mom., 53 §, 54 § 1 mom. samt 55 och 57 §, sådana de lyder, 50 § 3 mom. och 57 § i lag 891/2001, 53 § i lag 594/1998, 54 § 1 mom. i lag 1430/2006 och 55 § i lagarna 594/1998 och 387/2010, som följer:

50 §

Handräckning

Kommunalveterinären ska vid behov ge polis-inrättningen handräckning vid verkställigheten av förverkandepåföljd som gäller djur.

53 §

Hänvisningsbestämmelser som gäller straff

Bestämmelser om straff för djurskyddsbrott finns i 17 kap. 14, 14 a och 15 § i strafflagen (39/1889).

54 §

Djurskyddsförseelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet
1) behandlar ett djur i strid med 3—6, 8, 32 eller 33 § eller bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av dem,
2) använder anordningar, redskap eller ämnen som avses i 12 § och som är förbjudna,
3) i strid med 7 eller 9—11 § vidtar en åtgärd som avses i dem, eller
4) importerar eller försöker importera ett djur i strid med förbudet i 28 §,
ska, om inte gärningen utgör brott enligt 17 kap. 14, 14 a eller 15 § i strafflagen eller strängare straff för gärningen föreskrivs någon

annanstans i lag, för *djurskyddsförseelse* dömas till böter.

55 §

Djurhållningsförbud

Bestämmelser om djurhållningsförbud finns i 17 kap. 23 § i strafflagen.

Om någon har meddelats djurhållningsförbud eller fullföljdsdomstolen har förbjudit verkställigheten av ett djurhållningsförbud, ska domstolen göra anmälan om avgörandet till Rättsregistercentralen. Genom förordning av justitieministeriet föreskrivs det vid behov om domstolens skyldighet att göra anmälan genom registrering av uppgifter om sina avgöranden i registret över avgöranden och meddelanden om avgöranden i

justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem eller genom överföring av uppgifterna till Rättsregistercentralen. På registreringen och överföringen tillämpas lagen om justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem (372/2010) och vad som föreskrivs med stöd av den.

57 §

Förverkandepåföljd

Bestämmelser om förverkandepåföljder som har samband med djurskyddsbrott finns i 17 kap. 23 a § i strafflagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 2 § i lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 2 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002), sådan paragrafen lyder delvis ändrad i lagarna 1206/2005 och 757/2010, ett nytt 5 mom. som följer:

2 §

Påföljders verkställbarhet

och som har samband med djurskyddsbrott finns i 17 kap. 23 a § 4 mom. i strafflagen.

Bestämmelser om verkställbarheten av ett avgörande där ett djur döms förverkat till staten

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 40 § i lagen om transport av djur

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om transport av djur (1429/2006) 40 § 2 mom. som följer:

40 §

Denna lag träder i kraft den

20 .

Hänvisningsbestämmelser om straff

— — — — —
Bestämmelser om straff för djurskyddsbrott
finns i 17 kap. 14, 14 a och 15 § i strafflagen
(39/1889).

Lag

om ändring av 38 § i lagen om försöksdjursverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om försöksdjursverksamhet (62/2006) 38 § 2 mom. som följer:

38 §

Denna lag träder i kraft den

20 .

Hänvisningsbestämmelser om straff

— — — — —
Bestämmelser om straff för djurskyddsbrott
finns i 17 kap. 14, 14 a och 15 § i strafflagen.

Lag

om ändring av 18 § i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket samt om vissa andra stöd som har samband med förbättrande av miljöns och landsbygdens tillstånd (1440/2006) 18 §, sådan den lyder i lag 364/2010, som följer:

18 §

Avbrytande av utbetalningen av stöd och återkrav i vissa situationer

Utbetalningen av stöd för djurens välbefinnande och stöd enligt avtal om miljöspecialstöd för uppfödning av lantraser ska avbrytas, om det på stödtagarens gårdsbruksenhet har utförts tillsyn som gäller produktionsdjur eller någon annan tillsyn och det till följd av tillsynen på initiativ av djurskyddsmyndigheten har inletts åtalssprövning som gäller ett brott enligt 17 kap. 14, 14 a eller 15 § i strafflagen (39/1889) eller en förseelse enligt 54 § i djurskyddslagen.

Om stödtagaren eller en familjemedlem som bedriver företagsverksamhet tillsammans med denne har dömts för ett brott enligt 17 kap. 14, 14 a eller 15 § i strafflagen och varken stödtagaren eller familjemedlemmen samtidigt har meddelats djurhållningsförbud enligt 17 kap. 23 § i strafflagen, ska stödet för djurens välbefinnande och stödet enligt avtal om miljöspecialstöd för

uppfödning av lantraser återkrävas eller inget stöd betalas för det kalenderår under vilket gärningen har uppdragats i samband med tillsyn och till följd av vilket åtalssprövning som avses i 1 mom. har inletts.

Om stödtagaren eller en familjemedlem som bedriver företagsverksamhet tillsammans med denne har dömts för något av brotten enligt 17 kap. 14, 14 a eller 15 § i strafflagen eller en förseelse enligt 54 § i djurskyddslagen och samtidigt meddelats djurhållningsförbud enligt 17 kap. 23 § i strafflagen, ska stödet för djurens välbefinnande och stödet enligt avtal om miljöspecialstöd för uppfödning av lantraser återkrävas eller inget stöd betalas från och med det kalenderår under vilket gärningen har uppdragats i samband med tillsyn och till följd av vilket åtalssprövning som avses i 1 mom. har inletts, till dess att djurhållningsförbudet upphör att gälla.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 16 § i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) 16 § 4 mom., sådant det lyder i lag 1446/2006, som följer:

16 §

Allmänna grunder för sänkning av stöd

Om den sökande eller en medlem i hans eller hennes familjeföretag har dömts för brott enligt 17 kap. 14, 14 a eller 15 § i strafflagen (39/1889) eller den sökande eller en medlem i hans eller hennes familjeföretag har dömts för en förseelse enligt 54 § i djurskyddslagen (247/1996) samt samtidigt meddelats djurhållningsförbud enligt 17 kap. 23 § i strafflagen, beviljas inte stöd för husdjursskötsel och eventuellt beviljat stöd betalas inte ut för det stödår då den behöriga myndig-

heten konstaterat gärningen som har lett till dom. Om den sökande eller en medlem i hans eller hennes familjeföretag har dömts till djurhållningsförbud, betalas stöd för husdjursskötsel inte ut för tiden då förbudet är i kraft och inte heller för tiden mellan gärningsåret och laga-kraftvunnen dom. Utbetalningen av stöden för husdjursskötsel ska beträffande stöden för djurarten i fråga avbrytas när åtalsprövning inletts i ärendet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om registret över djurhållningsförbud

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Registret över djurhållningsförbud och dess användningsändamål

Rättregistercentralen för på grundval av de meddelanden som domstolarna förmedlar till den ett riksomfattande register över de djurhållningsförbud som domstolarna meddelar med stöd av 17 kap. 23 § i strafflagen (39/1889).

Registret över djurhållningsförbud förs för tillsyn av att djurhållningsförbud iakttas.

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Om inte annat föreskrivs i denna lag, tillämpas på uppgifters och handlingars offentlighet och på utlämnande av dem vad som föreskrivs i

lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och på den övriga behandlingen av personuppgifter vad som föreskrivs i personuppgiftslagen (523/1999).

3 §

Registrets informationsinnehåll

I registret registreras namn, personbeteckning och kontaktuppgifter för de personer som har meddelats djurhållningsförbud samt uppgifter om den domstol som har meddelat förbudet, tidpunkten då förbudet meddelades och andra uppgifter för att identifiera beslutet samt uppgifter om förbudets innehåll, längd och övriga giltighet utifrån domstolens meddelande om sitt avgörande.

4 §

Utlämnande av uppgifter ur registret med hjälp av teknisk anslutning.

Trots sekretessbestämmelserna får uppgifter ur registret lämnas ut

1) för tillsynen över att djurhållningsförbud iakttas, till i 34, 34 a och 35—37 § i djurskyddslagen (247/1996) nämnda myndigheter som söker för tillsynen,

2) till polisen, tullen och gränsbevakningsväsendet för förundersökningen av ett djurskyddsbrott och till allmänna åklagaren för förundersökning, åtal och åtalsprövning i fråga om ett djurskyddsbrott eller för framställande av yrkande på djurhållningsförbud,

3) till allmänna domstolar för handläggningen av ett djurskyddsbrottmål och yrkande på djurhållningsförbud,

4) för att registreras i det informationssystem som avses i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem (284/2008) och användas för fullgörandet av sådana uppgifter inom jordbruks-, livsmedels- och landsbygdsnäringsförvaltningen där djurhållningsförbud i särskilt föreskrivna fall ska eller kan beaktas.

De uppgifter som avses i 1 mom. kan utlämnas också med hjälp av teknisk anslutning.

Uppgifterna till de myndigheter som avses i 1 och 2 mom. överlämnas avgiftsfritt.

5 §

Utlämnande av uppgifter i form av registerutdrag

Ur registret över djurhållningsförbud får utdrag lämnas, om det är motiverat att någon får ett sådant i syfte att tillgodose djurskyddet eller om utdrag behövs för andra godtagbara syften. En person har i de fall som föreskrivs i 6 § rätt att få ett utdrag beträffande honom eller henne själv.

I utdraget antecknas de uppgifter som anges i 3 § eller görs en anteckning om att personen inte har ett gällande djurhållningsförbud. I utdraget ska anges vilket syfte det lämnas för.

I fråga om avgiftsbeläggningen av ett utdrag som avses i 1 och 2 mom. föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och med stöd av 8 § i den lagen genom förordning av justitieministeriet.

Bestämmelser om den registrerades rätt till kontroll finns i personuppgiftslagen.

6 §

Rätt att begära uppvisande av registerutdrag

En avelssammanslutning som för in djur i stamboken eller något annat avelsregister kan för att förverkliga djurskyddet begära att den som ansöker om inskrivning för sammanslutningen visar upp ett utdrag ur registret över djurhållningsförbud.

En avelssammanslutning som avses i 1 mom. har trots sekretessbestämmelserna rätt att göra en anmälan till de myndigheter som svarar för djurskydd, om den utifrån den uppvisade ansökan och utdraget beträffande sökanden märker att sökanden i sin verksamhet inte iakttar ett djurhållningsförbud.

7 §

Utplåning av uppgifter ur registret

De uppgifter som har registrerats i registret över djurhållningsförbud ska gallras ur registret, om beslutet om djurhållningsförbud på grund av överklagande har upphävts eller då förbudet har upphört. Uppgifterna överförs dock till arkivregistret som förs av Rättsregistercentralen. Ur arkivregistret får uppgifter lämnas ut till de myndigheter som anges i 4 §.

Uppgifterna ska avföras ur arkivregistret senast fem år efter det att ett djurhållningsförbud har upphört.

När uppgifterna i enlighet med 1 mom. gallras ur registret över djurhållningsförbud, ska motsvarande uppgifter samtidigt gallras ur landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem.

8 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

9 §

Övergångsbestämmelse

På djurhållningsförbud som har meddelats före ikraftträdandet av denna lag och som gäller vid ikraftträdandet tillämpas bestämmelserna i denna lag.

Lag

om ändring av 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) 24 § 1 mom. 28 punkten, sådan den lyder i lag 374/2010, som följer:

24 §

Sekretessbelagda myndighetshandlingar

Om inte något annat föreskrivs särskilt, är följande myndighetshandlingar sekretessbelagda:

28) en förvaltningsmyndighets handlingar och register med uppgifter om en dömd, en häktad eller en person som annars berövats sin frihet, om det inte är uppenbart att utlämnandet av uppgifter inte äventyrar personens framtida ut-

komst, anpassning i samhället eller säkerhet, och om det finns grundad anledning att lämna ut uppgiften; sekretessbelagda är också uppgifter som registrerats i straffregistret, bötesregistret, justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem och registret över djurhållningsförbud,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 10 november 2010